

**EGZAMIN MATURALNY  
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

**FORMUŁA OD 2015  
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI  
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ  
ARKUSZ MJA-P1**

**MAJ 2018**

**Rozumienie ze sluchu****Zadanie 1.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	T
	1.2.		T
	1.3.		F
	1.4.		F
	1.5.		F

**Zadanie 2.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.2.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.3.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

**Zadanie 3.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.		B
	3.3.		B
	3.4.		C
	3.5.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	3.6.		A

**Rozumienie tekstów pisanych****Zadanie 4.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
	4.2.		A
	4.3.		E
	4.4.		D

**Zadanie 5.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	5.2.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

**Zadanie 6.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
	6.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.3.		C
	6.4.		D
	6.5.		D

**Zadanie 7.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
II. Rozumienie wypowiedzi.	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
<i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.2.		E
	7.3.		C

**Znajomość środków językowych****Zadanie 8.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
I. Znajomość środków językowych.  <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	8.2.		C
	8.3.		A
	8.4.		A
	8.5.		B

**Zadanie 9.**

<b>Wymagania ogólne</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Wymagania szczegółowe</b>	<b>Poprawna odpowiedź</b>
I. Znajomość środków językowych.  <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	9.2.		B
	9.3.		C
	9.4.		B
	9.5.		A

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## Wypowiedź pisemna

### Zadanie 10.

Po powrocie z kursu językowego chcesz podzielić się swoimi wrażeniami z tego wyjazdu na blogu.

- Opisz miejscowość, w której ten kurs się odbywał.
- Wspomnij, jaki rodzaj zakwaterowania wybrałeś(-aś), i uzasadnij swój wybór.
- Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.
- Poinformuj, jakie miałeś(-aś) problemy w trakcie wyjazdu.

### Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*  
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*  
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*  
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

### Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje [...] miejsca [...].*
- 5.7. *Zdający przedstawia zalety [...].*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

### Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

## Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - **Opisz miejscowość, w której ten kurs się odbywał.**  
*Brighton is beautiful.* (jedno odniesienie)
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.  
*Brighton is a beautiful small town.* (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - **Opisz miejscowość, w której ten kurs się odbywał.**  
*Brighton is a beautiful, small town on the sea.*
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.  
*The town has many interesting attractions for visitors.*  
*In the city there are many museums and restaurants serving British meals.*
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
    - **Wspomnij, jaki rodzaj zakwaterowania wybrałeś(-aś), i uzasadnij swój wybór.**  
*I stayed with a family because I wanted to speak English as much as possible.* („rozwinął”; informacja o rodzaju zakwaterowania oraz rozbudowane uzasadnienie)  
*The place I stayed in was cheap, comfortable and better than others.* („odniósł się”; trzy odniesienia do uzasadnienia, ale brak informacji o rodzaju zakwaterowania)
6. Wyrażenia takie jak np. *small town, learn English* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.

- **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**  
*I liked the classes because they were interesting and fascinating.*  
*I enjoyed the lessons. They were interesting and boring.*
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
    - **Poinformuj, jakie miałeś(-aś) problemy w trakcie wyjazdu.**  
*The problem was that the room was cold, dirty and far from the school.*
  9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
  10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
  11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
  12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
  13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.  
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia, nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując trzeci podpunkt polecenia pisze: *It was nice.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
  14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
  15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
    - **Poinformuj, jakie miałeś(-aś) problemy w trakcie wyjazdu.**  
*When I was returning home, I fall tired.* („nie odniósł się”; zdający realizując polecenie, odnosi się do sytuacji w trakcie powrotu z kursu, ale przedstawienie problemu, kluczowe dla realizacji tego podpunktu, jest niejasne.)  
*When I was in London, I can't find the school. A person in the street help me.* („odniósł się”; zdający realizując polecenie, używa niewłaściwego czasu, ale początek zdania wskazuje, że wydarzenia miały miejsce w trakcie pobytu w Londynie.)
  16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy.../ Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know what problems I had on the trip.*
  17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
    - **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**  
*My pronunciation poprawiła się.* („nie odniósł się”)

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**  
*The course znacznie improved my pronunciation.. („odniósł się”)*

### Zadanie 10.

Po powrocie z kursu językowego chcesz podzielić się swoimi wrażeniami z tego wyjazdu na blogu.

- **Opisz miejscowość, w której ten kurs się odbywał.**
- **Wspomnij, jaki rodzaj zakwaterowania wybrałeś(-aś), i uzasadnij swój wybór.**
- **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**
- **Poinformuj, jakie miałeś(-aś) problemy w trakcie wyjazdu.**

***Guess what! I've just come back from a language course.***

- **Opisz miejscowość, w której ten kurs się odbywał.**

#### ***5.1. Zdający opisuje [...] miejsca [...].***

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje miejscowość, w której kurs się odbywał, np. *I was at a language course in a small village.*

Za opis uznaje się odniesienie do jakiegokolwiek cechy danej miejscowości, np.

- wielkości, np. *Brighton is not very big; Weymouth is a small town.*
- atmosfery w niej panującej, np. *The town is mysterious; People there are very kind and they like tourists.*
- obiektów, które tam się znajdują, np. *Brighton has a few museums.*
- faktów dotyczących tej miejscowości, które wskazują na jej wygląd/cechę charakterystyczną, np. *Warsaw is a city on the Vistula River; The town was built in the 17th century.*
- konkretnej lokalizacji, np. *Brighton is in the south of England.*

Podanie nazwy miejscowości oraz poinformowanie, że to miasto/miasteczko/wieś nie jest uznawane za realizację tego podpunktu polecenia, np. *I was on a language course in a city called Warsaw; I went for the course to Sydney. It is a city.* („nie odniósł się”)

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń opisuje miejscowość używając przymiotników oceniających, np. *The town is great/amazing/fantastic.*

Podanie faktów, które nie wskazują na wygląd/cechę miejscowości, nie jest akceptowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, ale jest traktowane jako element rozwijający (pod warunkiem, że w pracy znajduje się jakiś element opisu miejscowości).

*London is the capital of England.* („nie odniósł się”)

*London is the capital of England. There are beautiful parks.* („odniósł się i rozwinął”)

Jeśli zdający opisuje daną miejscowość, podając nazwy własne obiektów, które tam się znajdują, taka realizacja polecenia traktowana jest jako jedno odniesienie, np. *In London there is London Eye, Buckingham Palace and St. Paul's Cathedral.* (“odniósł się”)

Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy nazwa własna zawiera rzeczownik pospolity, np. *In London there is St. James's Park, Buckingham Palace and St. Paul's Cathedral.* (“odniósł się i rozwinął”)



Jeśli zdający nie opisuje miejscowości, ale przedstawia przebieg swojej wizyty w tej miejscowości, który wskazuje na jej wygląd/cechy, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *During my stay I visited many museums.*

Jeśli w pracy zdającego występuje element opisu, to informację o zwiedzaniu miasta traktuje się jako element rozwijający, np. *I was on a course in Dublin. It is a beautiful city. During my stay I visited many museums.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie opisuje miejscowości, w której kurs się odbywał, np.

- wskazuje tylko miejsce, w którym odbywał się kurs, np. *The course was in Brighton.*
- opisuje szkołę, do której uczęszczał, np. *The school was in a big building in the city centre.*
- określa ogólnie, gdzie ta miejscowość się znajduje (podaje kraj/kontynent), np. *London is in England.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>The language course was in Oxford. The school looked like a school in Harry Potter books.</p> <p>The course was in Coventry. It's a place for people.</p>	<p>Brighton is a city on the coast.</p> <p>It's the most beautiful city I have ever seen.</p> <p>I don't remember the name of the town. I remember there were fountains and a river.</p> <p>The course was in a town which was small but beautiful.</p>	<p>I have never seen such a beautiful city in my life. There are so many attractions to visit.</p> <p>I stayed in a small town in the mountains. The people were very friendly there.</p>

• **Wspomnij, jaki rodzaj zakwaterowania wybrałeś(-aś), i uzasadnij swój wybór.**

**7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- rodzaju zakwaterowania podczas kursu, np. *I stayed in a hostel; I lived in a room with a friend; My room was big and I had a TV set there.* LUB
- powodu wyboru danego rodzaju zakwaterowania, np. *Fortunately I found a cheap place to stay.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (rodzaju zakwaterowania oraz powodu jego wyboru) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Informacja o tym, u kogo / z kim / w jakim pokoju mieszkał zdający, jest akceptowana jako realizacja pierwszego członu tego podpunktu, np. *I lived at my aunt's.*

Akceptowana jest taka realizacja drugiego członu tego podpunktu, z której jednoznacznie wynika powód wyboru danego miejsca zakwaterowania, np. *I chose a double room. I didn't want to live alone; I like to feel comfortable so I decided to stay in a four-star hotel.*

Opis miejsca zakwaterowania nie jest uznawany za uzasadnienie, chyba że zdający wyraźnie wskaże w swojej pracy, że wygląd/standard/wyposażenie były powodem jego wyboru, np. *I stayed in a hotel. My room was very big. I had a nice view; I had a room in a hostel. It was small/comfortable.* (“odniósł się”, brak uzasadnienia) *ALE I stayed in a hotel because there were big rooms and a nice view.* (“odniósł się i rozwinął”). *I chose a room in a hostel. It was small but comfortable.* (“odniósł się i rozwinął”)

Spójnik „so”, „because” nie jest konieczny, jeżeli podany powód wskazuje na cechę powszechnie uważaną za korzyść/zaletę w przypadku wyboru zakwaterowania (na kursie językowym), np. niska cena, bliskość do metra, łatwy dojazd, chęć mieszkania z innymi uczestnikami kursu, itp.

Wymagane jest użycie czasu przeszłego. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając czasów teraźniejszych, ale z pozostałej części jego pracy wynika, że dotyczy to kursu, który się już odbył, taka realizacja jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

- wspomina ogólnie o miejscu, w którym mieszkał, np. *I lived in a nice place.*
- przedstawia różne możliwości zakwaterowania, ale brak jest wyboru i uzasadnienia, np. *I could stay in a hotel or with a family.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I stayed there for a week.	I booked a hotel because it wasn't expensive.	The hotel where I stayed was close to school. It was perfect for me.
I had a great stay in London at a language course.	I lived in a room with a friend. He was great.  In London I had a room in a hotel. The hotel was old but beautiful.  I chose a flat in the centre of town.	I decided to stay in a hostel because I wanted to meet many new people and hostel is good for that.  My dream was to live with a family and I found a perfect one. Their house had everything I needed.

- **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**

### 5.7) Zdalący przedstawia zalety [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do jakiegokolwiek zalety zajęć językowych, np.

- metod nauczania, np. *I enjoyed the lessons because we spoke English all the time.* LUB
- atrakcyjności zajęć lub materiałów na nich wykorzystywanych, np. *I enjoyed the classes because we had very interesting textbooks.* LUB
- zadowolenia z nauczyciela, np. *The teacher was very creative and made us feel confident.* LUB
- atmosfery, która panowała w czasie zajęć, np. *I enjoyed the course very much. Everybody was relaxed during classes but we learned a lot.* LUB
- przydatności tych zajęć, np. *The classes were useful.* LUB
- miejsca przeprowadzania zajęć, np. *The room where we had classes was very big.* LUB
- innych uczestników zajęć, np. *Other students were much better so I learned a lot.*

Nie jest wymagane napisanie, że coś było największą zaletą. Wystarczy, że wskazany jest jeden aspekt zajęć językowych, który dla zdającego był zaletą. Z pracy musi wynikać, że zdający wskazuje ten aspekt jako zaletę / że ten aspekt zajęć podobał się zdającemu.

Akceptowana jest realizacja tego polecenia poprzez przedstawienie więcej niż jednej zalety zajęć językowych.

Jeśli zdający opisuje przebieg zajęć językowych, ale nie wynika z tego opisu żadna zaleta / pozytywny aspekt tych zajęć, taka realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *I had classes every day. We read books and sang songs.*

Ten podpunkt polecenia wymaga wskazania zalety zajęć językowych na tym kursie, a nie samego kursu / wyjazdu na kurs.

Jeśli zdający omawia zalety kursu / wyjazdu na kurs związane z nauką języka na tym kursie, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest akceptowana, np.

*The course was great. My pronunciation improved. / I learned a lot.* (“odniósł się”)

*In the school we could meet and play English games. I enjoyed it.* (“odniósł się i rozwinął”)

Jeśli zdający omawia zalety kursu / wyjazdu na kurs, ale zalety te nie są związane z nauką języka, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *The course / The trip was great. We had a lot of fun and there were many attractions for students.* (“odniósł się”) *During the course I had a lot of fun / I met interesting people.* (“nie odniósł się”)

Wskazanie zalety, która nie jest związana z nauką języka, jest akceptowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, pod warunkiem, że zdający przedstawia ją jako pozytywny aspekt zajęć językowych na tym kursie, np. *The classes were great because there were many interesting people and I am still in touch with them.* (“odniósł się i rozwinął”) *The classrooms were very big and modern so we felt really comfortable there.* (“odniósł się i rozwinął”)

Jeśli zdający wspominał o jakiejś zalecie zajęć językowych, informacje o czynnościach wykonywanych po zajęciach lub o zajęciach, które nie są związane z nauką języka (np. wycieczki, zajęcia sportowe, spędzanie czasu wolnego), są traktowane jako element rozwijający, np. *The classes were great because we did different activities. And after lessons we went for trips around London.* (“odniósł się i rozwinął”)

Jeśli zdający przedstawia ogólnie zaletę/zalety kursów językowych, nie nawiązując do kursu na którym był, taka realizacja jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej zalety zajęć językowych, np.

– wspomina ogólnie o atrakcyjności zajęć językowych, ale nie wiemy, co mu się na nich podobało, np. *The classes had many advantages.*

– omawia wady zajęć językowych na tym kursie, np. *The language classes were boring.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>The classes were great.</p> <p>The school was very modern and had a big building.</p>	<p>The lessons helped me a lot. I improved pronunciation.</p> <p>I enjoyed the tasks in the lessons but the teacher wasn't very good.</p>	<p>During the language classes I enjoyed the most the relaxed atmosphere and the tasks we were doing.</p> <p>Language classes had many interesting activities and the teacher was also very professional.</p>

**• Poinformuj, jakie miałeś(-aś) problemy w trakcie wyjazdu.**

**7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje o problemie/problemach w trakcie wyjazdu. Problemy mogą dotyczyć na przykład

- samego kursu, np. *I didn't like the teacher.*
- pobytu w danej miejscowości, np. *The town was very small so I was bored most of the time.*
- zakwaterowania, np. *My hotel was too far from the school.*
- dojazdu na kurs lub powrotu z kursu, np. *During the journey I lost my passport; Police stopped us on the way back.*
- innych aspektów wyjazdu, np. *I met a nice girl but she didn't like to go out with me.*

Zdający nie musi informować o kilku problemach. Wystarczy omówienie jednego z nich.

Jeśli zdający opisuje problem w taki sposób, że nie wiadomo, co konkretnie tym problemem było, taką realizację tego podpunktu polecenia kwalifikujemy na poziom niższy, np. *I had a big problem.*

Jeśli zdający omawia problem podczas wyjazdu na kurs, który nie dotyczy jego, ale innej osoby, i z pracy nie wynika, że miało to wpływ na jego pobyt / zadowolenie z kursu, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *My friend had a headache and it didn't stop for a few days.*

Jeśli zdający pisze o problemie, który miał miejsce przed wyjazdem na kurs, i nie wspomina, jak to wpłynęło na jego pobyt na kursie lub dojazd na kurs, taka realizacja nie jest akceptowana, np. *I didn't know what clothes to take with me or how to get there.*

Wymagane jest użycie czasu przeszłego. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając czasów teraźniejszych, ale z pozostałej części jego pracy wynika, że dotyczy to kursu, który się już odbył, taka realizacja jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnego problemu, który miał w trakcie wyjazdu, np.

- ogranicza się do informacji, że miał problem/problemy, np. *I had a lot of problems.*
- opisuje problem, który ma obecnie (po powrocie z kursu), np. *When I came back I wanted to call a person I met there but I have the wrong number.*
- przedstawia fakty dotyczące wyjazdu, ale z pracy nie wynika, że był to problem, np. *My teacher was a tall man; My room was on the second floor.*
- przedstawia zalety tego wyjazdu, np. *I had a very comfortable bed.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
The classes started at 8 am.  The course I went to was a disaster.	During my stay I broke a leg.  The journey to the school building was very long and tiring.	One day I got lost in the street. I didn't know how to get back to my place.  During classes I couldn't understand what the teacher was saying and I didn't know many words.

**Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.**

**Uwagi ogólne:**

1. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego słowa na określenie kursu, i wpływa to na przekazanie więcej niż jednej informacji, np. *curse*, „schodzimy” w ocenie jednego podpunktu polecenia.
2. Jeśli cała praca zdającego jest napisana w taki sposób, jakby nadal był na kursie, w podpunkcie 2. i 4. jest kwalifikowana jako „nie odniósł się”.

**Spójność i logika wypowiedzi**

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

<b>2 p.</b>	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
<b>1 p.</b>	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
<b>0 p.</b>	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

**Dodatkowe uwagi dotyczące spójności**

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.  
*Guess what! I've just come back from a language course.*  
*They were great.*
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub

większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### **Zakres środków językowych**

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

<b>2 p.</b>	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
<b>1 p.</b>	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
<b>0 p.</b>	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

• **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**

*I liked the classes. They were interesting.*

*I enjoyed the classes. The tasks we were doing were very challenging.* – zawiera „precyzyjne sformułowania”.

### Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

<b>2 p.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• brak błędów</li> <li>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację</li> </ul>
<b>1 p.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji</li> </ul>
<b>0 p.</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• liczne błędy często zakłócające komunikację</li> <li>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację</li> </ul>

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

### Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.



## Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.  
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
  - słowa łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.